

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. — Za pošiljanje na doma se računa 10 kraja, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah pa za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrtstopne pošt-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. — Ogravnštvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Naše ženstvo in narodna naša ideja.

[Izv. dop.]

V brambo naše domovine pred tujstvom porabljam svoje sile, moževsko bitemo boj za pravo, katero narodu v 19 stoletju po vseh pravih zdravih možgan gre, narodu, ki nij več čreda ovac, katero tako ali tako oknježen, plemenitokrven „gospod“ svojevoljno striže po vseh oblikah prismojenih možgan. Potegujemo se za pravo, katero bitjem pristuje, ki nečejo misliti, da so material le za krpanje družih ras, material za životarjenje države; bitja, ki kaj vedeti hoté o stavku, da ljudje niso zaradi države na svetu ampak narobe. Mi zmagamo, moramo zmagati, ker pošteno pravo je še zmirom in če ne na gladkem pa trdjavem potu na konec zmagalo. In da enok ta doba pride, priti mora poprej čas, v katerem bode ime odpadnikovo ali renegatovo, kar je pri družih narodih zmirom bilo in bode, sramotilno označenje! Doživeti nam še je poprej časa, v katerem bode tudi pri nas kulturen, pameten nebrezsrčen človek sramoval se, biti postreščkom tujčeve pete, biti ovem postreščkom, kateremu je tako malo moževskega ponosa, da mu je lastna čast, patrijotično čutje in vse temu enako človeško srce povzdigajoče čutilo prazna reč, dobra zadosti, kacega kalina vloviti. Priti morajo i za Slovenstvo poštenjši časi, v katerih ne bodo več kozmopolitiške misije „alias“ lumparije sredstvo, da se s pomočjo policaja in družih slavnih sredstev slavne kake reakcionarske gospodujoče svojati po Bismarkovsko kak prostorček pridobi, na katerem naš „kozmpolit“ par judeževih grošev pridobiti, svetu imponirati

misli. Časi so za nas uže na potu, v katerih bosta renegat in nepošten materialističen značaj identična pojmov, v kojih se bodo individui, ki sramoté narod, iz katerega so izrasli, ki jih redi, vrgla mej izvrške človeške družbe; v kojih bode ljudem, ki se lazijo in plazijo za tujcem in so zadovoljni, ali srečni, da jim ta milostljivo roko stisne, ki v tem malikovanju zlatega teleta tujinstva nič boljšega ne vedo storiti, nego lastno svoje ljudstvo v kulturi, ki po zdravih ne iz blaznice vbeglih načelih lena podlagi narodovega jezika uspešno kali poganjati more, zavirati po tem, da tujinstvu na stežaje vrata odpirati hote, — kadar take zadene najmilejša kazen, tiho zaničevanje tudi od nas naroda. Priti mora doba, ko bode renegatstvo naše svoj forte uglasilo v pianissimo in počasi se izgubilo po splošnem zaničevanju rojakov. In da nam dojde hitreje ta doba, ne zabimo, da nam je prevažna pomoč pri vtopljenju naših parasitov in za včvrstjenje našega narodnega življenja v našem ženstvu.

Ne bodem dosti razpravljaj, kaj je familija, povem kratko, da je važna podlaga pogoj obstanka človeške družbe, da na podlogi nje zida človeški rod impozantno poslopje kulture in stara prislovica pravi, da žena tri oglje hiše podpira, mož pa le enega.

V tej prisloviči je resnično izražen pomen žene v familiji, v kratkej besedi in iz peresa ženijalnega Schillerja — kdo ne pozna po Koseskem poslovenjene „vrednosti žen“, pesni, ki risa ljubeznost žene v družini v kateri ona blagotvorno dela. Bodi v tugi bodi v šali, bodi v bedi ali bogastvu, bodi na ledenih obalah ali pod žareče pekočim

solncem, povsod najdeš žensko roko mikrokosmos človeštva, družino regulirati, povsod najdeš večinoma „die Sommerlandschaft, Weib genannt“ podlago, pogoj obstanka človeške družbe vzdržavati, da se ta družba v zakonitih tečajih kreta, povsod najdeš v ženi arhimedičen ovi stališ, kjer se svetovi vzdignejo iz tečajev.

V družini je delokrog žene in iz te hodi mož ven v trušen javni svet in stavlja svoje čine. Svet se i čudi tem, ali v familijem krogu so se mnogokrat izcimljali, in kdo misli na ženo zraven?

Zunaj v svetu mož truši, ali tiha mož žene doma v družini, akopram je mirno-tiha, nič manj nij vredna, to tiho delovanje je posredovalna vez družine s celim narodom, z državo. Ako je žena in z njo družina ničeva, je tudi država, je vse javno življenje pod ničlo. Žene ohranjujejo instinktivno življenje, duševno življenje naroda, katero se nam javlja v narodnej nravi in to je svetišče narodovo. V tej nravi leže skrite najmočnejše narodove sile, ki potem na javnem polji moževska dejanja, politične stvore, uzmogočijo. „Der politische Volkscharakter ruht in letzter Instanz beim Weibe, die politische That beim Manne,“ pravi Riehel. Oba, žena in mož ozko spojena nam še le podajeta celega človeka, žena kraljuje v življenji nravi in v tej leži pravna zavest, po kateri mož zakone kuje za večjo skupino.

„Wol sollst du hören hohe Meister,
Verehren sollst du Manneskraft;
Dich sollen lehren deine Meister,
Was Kunst vermag und Wissenschaft;
Doch was das Höchste bleibt hienieden,
Des Ewigen nur geahnte Spur,

Listek.

Pisma iz Rusije.

VIII.

(Dalje.)

Iz St. Peterburga. [Izv. dop.]

Pripeljal sem se na Nevski prospekt, ko je iz trdnjave zagrmel ravno drugi strel, bilo je polovina dvanajste. Ta prostranski prospekt, ta najlepši kinč Petrograda, kak se šopiri v svojej krasobi! Noč, globoka noč, a vendar tak blesk, tak šum! Nad njim jasno, bezštevilnimi zvezdami posejano nebo, na njem življenje, katero se mi je zdelo živ odsev zvezdatega svoda. I ta bezmerna množica raznoobraznega naroda, kateremu po pravici veljajo besede pesnika:

„Kakája sméoj odežd i lic,
Plemen narécij, sostojanij!“

ta bezmerna množica, kak željno sreblje

nočno, precej hladno sapo! Vse se giblje kak to parom, ne vodnim tudi ne spirituoznim, a parom, kateri tek našega organizma pospešuje, kadar srce kipi nedolžnega veselja i sladkega upanja.

Pridem pred kazanski sabór. Pred velikimi cerkvenimi vrati je obširen prostor, na katerem bi lahko naselil marsikojo slovensko vas. Ta prostor obdajeti od leve i prave strani dve kolonadi, kateri se oddaljujete čem dalje od vrat, tem bolje druga od druge. Posamni stebri stojé v dveh vrstah v „cikcak,“ so rezani iz sivega mramora Olonecke gubernije okolo Ladožskega jezera. Visoki so, da se ž njimi sme meriti malo zvonikov slovenskih cerkv na deželi. Na njih je vzdignjen svod s stolpi in drugim monumentalnim, arhitektoničnim kinčem. Cela stavba je velikanska, veličastna i se v malih črticah opisati ne da. Na tem velikem prostoru zaganjali so se valovi naroda. A pred tem prostorom, pod milim nebom trli

so se izvoščiki. Pridrdrala je kočija za kočijo, droška za droško, i zopet oddrdrala. Vse gre kak po maslu. Bog ne daj, da bi kateri zahotel red kaliti. Peterburška policija je stroga, točna, sluje prvo v Evropi.

V trdnjavi so sprožili tretji kanon, ura je ravno polnoč — v carskem dvoru pričela se je polnočnja. V ta trenotek zazvone zvonovi, katerih tukaj ne zavezujejo, pri vseh večjih cerkvah celega Petrograda. Don je pri posameznih hramih harmoničen, a od vseh strani zlije se nekako veličestno raznozvučje, ne tak protivno, kakor če na primer na Slovenskem v stolpu kake stolne cerkve zaklenka pet ali še več zvonov, kateri bijejo zdaj vsi, zdaj jeden, zdaj nobeden. Tukaj zvonov ne gonijo, vedno mirno stojé, samo „trijančijo,“ nabijajo ali klenkajo. Narod, mej katerim sem tudi jaz, svešti, hiti v velikanske prostore druge, tukaj največje cerkve (prvi i največji je Izakijevski sabór, no ne tak na lepem kraju),

Was Schönheit, Poesie und Frieden:
Das lehren dich die Frauen nur,

deklamuje Rodenberg in kdo bi mu ne pri-
trjeval. Skratka, ženstvo je eden poglavit-
nejših faktorjev, koji na razvoj kacega na-
roda uplivajo. In če kdo pravi: mi možje
bodemo v politiki odločevali, „babe“ nemajo
nič govoriti, — potem je tu moževska ošab-
nost govorila, ki se izključljivo gospodarja
stvarjenja misli, ki bi pa brez žene bil ničla.

(Konec prih.)

Kako ravnati če toča pobije vin- ski trs.

(Konec. *)

Potem se je s 16" dolgimi krampi na
14" dolžih toporiščih, katere sem dal v ta
namen narediti, okopala 12—14" globoko
zemlja, ter se zemlje odpravile trte, katere
so se očistile gorenjih korenin in nepotreb-
nega lesovja, z mešanim gnojem, živalskimi
odpadki, zmešani z rožno strugovino pogno-
jile, da bi se pomnožila amonijakova tva-
rina prstena, dalje so se obrezale s trtnimi
škarijami, na 2 očesi in kakor se je kaka
mala vrsta obrezala, — okolila. Trte, ka-
terih mladice so bile več nego 6" od zemlje
oddaljene, so se zakopale, pri tej priliki so
se vse trte, ki niso rastle, odstranile, ter
se odpravile enkrat za vselej.

Daljša dela v vinogradu z trikratnim
obkoljenjem bila so normalna. Otrebljevanje
sem nadzoroval z veliko pozornostjo in
sem pustil absolutno le 2 očesi.

Rast, po meni obdelovanih trt, ustrezala
je popolnem mojim nadejam, ter se je vse-
stransko obdovoala. Trte so lepo rasle, da
bi bilo, brez pretiravanja, najmanj $\frac{2}{3}$ letošnje
pomlad ugodnih za zagrebanje, ako bi ne bil
18. julija 1874 zopet neko majheno, toda
trstu zelo škodljivo poškodovanje trpel, tako
je bilo pa moč le en mali del zagrobati,
ker trtni les ne dam z poškodovanim lupjem
zagrobati.

Trse moje je popolnem dozorelo, ter
nij bilo oškodovano niti najmanjše vsled
mraza.

Ker se na poškodovanih trtah morejo
smatrati le 2 oka, k večjem 3 na novih mla-

*) Glej št. 145. Po jako nam neljubej pomoti
se je konec tega članka do denes zakasnil.

Uredn.

dicah, kot popolnem razvita in ker je vsled
izkušnje še le tretje ali četrto oko rodo-
vitno, je bilo torej, kakor sem v svojem,
c. kr. kmetijske družbi v Ljubljani, posla-
nem poročilu od 24. marca 1874 l. izrekel,
k večjemu pri belini, kakega sadu pričakovati,
in uspeh je trditev moje popolnem odobril.

Naslanjaje se na ta izkustva, moram
odločno reči, da ta v „Slov. Narodu“ šte-
v. 138 izrečena želja, po kadem kulturnem na-
vodu, po katerem bi se po toči tako zelo
oškodovani vinogradi uže v drugem, to je,
takoj po tej škodi sledujoča leta zopet uči-
nili plodonosni, pri poškodovanju, kakor je
bilo pri nas na Hrvatskem, kakor omenja g.
dr. Kopač in v najnovejšem času i ono v
Konjicah in Slov. Bistrici na spodnjem Šta-
jerskem in špeciialno pri nas in na Hrvat-
skem obče uvedenem obdelovalnem navodu
trt, ostane le pobožna in tiha želja. Dela
letošnjega leta ne zahtevajo nobene izjeme
od mojega navadnega kulturnega obdelovanja,
ki obsega vsakoletno pomočno pognojevanje
z mešanim gnojem, tam kjer je to treba,
skrbno otrebljevanje pred cvetjem in trikratno
koljenje.

Letošnji grozdni naraščaj je letos raz-
merno izredno bogat. Cvet je jako ugoden
in jaz bi bil, ako bi ne bil oškodovan 13. jun.
zopet pri ene parceli za $\frac{2}{3}$ celega pridelka,
imel jako bogato leto, — sedaj pa moram
oškodovani vinograd obdelovati po cvetji in
se bodem pri tem držal tega, da se odstrané
nepotrebne mladice.

Vsled mojega prejšnjega popisa lahko
rečem, da je moj navod, pri obdelovanju po
toči oškodovanih trt popolnem se osvedočil.

Kakor sem začetkom t. m. v kmetijske
družbi odposlanem sporočilu izrazil se, hotel
sem, pred objavljenjem mojega kulturnega
navoda, rezultate letošnjega leta, oziroma
tršno odgojevanje mej cvetenjem opazovati,
ker sem prepričan, da vinogradnikom prinaša
več koristij, ako moram poročati o srečnej
manipulaciji, kakor bi se pak postavil na
stališče, zagovarjati teorije in priporočati, ter
biti na ta način potovalni učitelj brez izgle-
dnega gospodarenja, — in sem le vsled po-
ziva v „Slov. Narodu“, objavil v teh vrsticah
moje dosedanje izkušnje.

G. dr. Kopač je namenjen vsled njego-
vega objavljenega pisma poškodovane trte v
dobi druge cirkulacije pri tleh odžagati,

in pognojiti, jaz pa nasprotno moram vsled
v vinogradstvu pridobljenih načelov in izku-
stev, odsvetovati od nameravanega obde-
lovanja.

Kajti vsled obrezovanja celih trt bi se
le ono stanje trsa in oni uspeh ponavlja,
katerega je g. poročevalec označil popolnem
za napačnega; gnojenje po leti bi se pak
nasprotno pri trtah in sadnih drevesih dalo
rabiti le z čisto gnojnico v jamah in še to
bi bilo moč le pri rednej nasadnej vrsti a
celo i tu nepraktično, ker se navadno gnoji
po vinogradih le v jeseni do prve spomladi.

Neznano mi je, kake delavske moči
ima g. dr. Kopač na razpolaganje, toliko
pa moram omeniti, ka se obdelovanje po
toči poškodovanih vinogradov more izročiti
le rokam izvedenih, praktično vsaj dosti iz-
obraženih delavcev, ker vsak poskus nava-
vadno spodleteti v rokah neizvedenega.

Jaz sem obdelovanje vodil sam osobno,
ter uporabljal moje najboljše od mene izobra-
žene delavce in sem vzlic temu vendar imel
premagati mnogo težav, ker je opuščanje
dosedanjega obdelovanja prouzročevalo ve-
dno nove dvojitev.

Ker namen moj nij, ka bi me smatrali
v vinogradstvu za kako avtoriteto, vendar
moram moje kulturno obdelovanje priporo-
čati, kajti vredno je gotovo, da se poskusi
enkrat, in z veseljem sem pripravljen o tem
natančneje vselej poročati.

Bog daj, da bi vinogradniki se nikdar
ne nahajali v žalostnem stanji, ko bi jim bilo
moč, resničnosti in vrednost mojega kultur-
nega obdelovanja poskusiti.

Novo mesto 23. junija 1875.

Anton Ogulin,
posestnik.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 12. julija.

Prepovedano Husovo slavnost v Pragi
bodo slavili 15. avgusta svobodomiselni Čehi,
ter se je tudi osnoval odbor, ki bode posta-
vil slavnemu mučeniku v Pragi spomenik.
— Cesarica Ana, soproga ranjcega ce-
sarja Ferdinanda, ostane v Pragi, ter
ne odpotuje v Solnograd, kakor se je reklo
prej.

Delavci v Brnu se še vedno nijso
udali. Fabrikantje trmoglavo odbijajo večje
dnine, delavci so pak razkačeni.

katero je postavil vsvaritelj Rosijske sile i
slave, Peter I.

Kaj čem delati v takej premisi, opravi-
titi bodo tudi brez mene — mislim si, i
stopam nekoliko dalje od hrama po trotoaru.
Naletim na znanee. Hodimo sem ter tja,
ogledujemo „pashi“ — žegne, po domače.
Dekleta in fantje razpostavili so se z njimi
za obema kolonadama, i vrsti vlečete se še
precej daleč od sabora na ulico na levej i
pravej. Kako različje! Tam lepa pletenica
ravno tako lepo svrhana, tam druga posoda,
katere vam točneje opredeliti ne morem,
tam prosti okrožniki s samimi kolači i. t. d.
Primaja se prostak, kateri si je uže malo
preveč dušo privezal. Opoteče se, strmoglavo
vrti proti fantku, kateri je veselo stražil
pred soboj „kulič“ vboge družine, pokosi z
nogo, žvenk! . . . Ah, glinasta tarelka raz-
bila se je na drobne kosce, kolač potočil
se daleč iz vrste, fantek glasno zaplakal.
„Sivolapij čort! Prokljatij pijanica! Stjerva

nesčasnaja!“ sliši se od vseh strani. —
Ženske se zbirajo kot sršeni, dedec pobira
svoja kopita, a on ne odnese zdravih plečet,
in kar je še buje, zgrabi ga „gorodovoj“
policaj, odpelja ga migom tja, gder nij ravno
prijetno, premišljevat, kaj se pravi kaliti
javni mir v tako svečanostnih trenutkih, kaj,
takati velikonočne kolače.

Kaj ne, dragi čitatelj! taka scena je
malo drastična, posebno za ljudi tako miro-
ljubive, kot sem jaz. Veselil sem se z fant-
kom, ko je še tako ponosno stal za kola-
čem, ko se mu je na obrazu še bralo toliko
nedolžnega veselja nad „pasho.“ A storilo
se mi je milo, ko so se mu vlile svitle
solze, ko mu je tako skora nesreča ogrenila
ne le praznični trenotek pri polnočni, a
morebiti cele velikonočne praznike; jer zna
bog, kaj je rekel gospodar, ko mu je ne-
dolžni prinesel kolač domov, ne pod tarelki,
a pod kaftanom, pod pazduho.

Mej tem, ko smo se metali s tovariši

okolo kolačev, sovršila se je s Petrogradom
velikanska sprememba. Takoj v začetek po
pölu noči razsvetilo se je celo mesto, po-
sebnost pak Nevski prospekt. Za hišami na
tlaku brlela je lampica pri lampici, umeteljni
plinovi plameni čarobno igrali, svet je bil
veliko-lep. Celi Nevski prospekt nekako pluje
v nepopisljivem blesku. Pogledam na uro.
Polovina tretje. Iz trdnjave vspihnejo razno-
barvni raketi, a za njimi gromi pok za po-
kom — v pridvornej cerkvi končala se je
„obědnja“ — polnočna, zapelo se: „Hristós
voskrés!“ — Aleluja. Hitimo k hramu, ka-
terega smo zapustili na nekoliko slabih stre-
ljajev. Toliko, da smo dospeli na cerkveni
prostor, prišla je tudi iz kazanskega sabora
procesija, in metropolit zapel je tudi tamoš-
nji množici veličestno: „Hristós voskrés!“
(Govōri: voskrjós). Pobožna množica dala
je od sebe nekaj zamolkel šum. Ker na
praznični „Hristos voskrés“ metropolita nij
samo ravno tako praznično odpel močan

Poljski „Dziennik“ pravi Čehom, naj popusté pasivno politiko, potem se Poljaki ž njimi združijo. — Potem bi se morda res vsa slovanska opozicija združiti mogla.

Hrvatske Makančeve narodne opozicije glavni shod pristašev bode 18. t. m. v Zagrebu.

Ogerske volitve so v rednem volilnem obroku skončane. Voljenih je 304 vladnih, 17 Sennyeyevih, 30 „ultra“, 14 opozicijskih Sasov, 7 narodnjakov.

Vnanje države.

V **Hercegovini** je videti vstaja vendar res večja, nego je kdo na prvi hip mislil. Mnogo begunov prihaja na avstrijsko zemljo. Dalmatinski general Jovanović je šel z dvema kompanijama avstrijsko mejo varovat. Tudi kanonska ladija „Kerka“ je odplula proti Narenti.

V vojaškem taboru pri **Varšavi** je letos zbranih 66 bataljonov pešcev, 52 baterij, 46 kanoni, 32 škadronami in 10 kompanij kavalarije. Vsi ti vojaki so deloma v Varšavi, ali pak v njenej okolici.

Iz **Pariza** se piše „Ind. belge“, da je mej večino narodne skupščine in mej vlado dogovor, kako bi se skupščina kmalu razpustiti mogla.

Iz **Španije** se poroča od vladne strani, da so Karlisti iz sredine iztrebljeni in da se sedaj začne boj proti njim v severu.

Nemška Bismarkova „Nordd. Allg. Ztg.“ pravi gledé volitev na Bavarskem, da zmaga „patrijotov“ bi tak pomen imela, kakoršen se jim v narodnem interesu ne sme dovoliti. — Torej če bi neprusijani do vlade prišli, jih Prusi pobijejo, ali kaj?

Dopisi.

Iz Budim-Pešte 10. jul. [Izv. dop.] Volitve bližajo se svojemu koncu. Liberalna stranka je prevladala z ogromno večino. Da-li je pa vsa ta večina tudi res vladina ali Tiszina, to še nij čisto osigurjeno, to se bo stoprv v saboru pokazalo. Mej izvoljenimi je dobra tretčina novih mož, kateri so bili voljeni pod firmo liberalizma ne pod firmo Tiszine fuzije, in o teh se še ne ve, na katero stran se bodo v saboru vseli. Če bo pa Tisza samo količkaj v državopravnem vprašanji k svojem staremu programu se vrnil, bo imel več kot 90% zastopnikov na svoji strani. S toliko večino za seboj, bo Tisza nasproti Avstriji druge strune napel, kar se bo posebno sedaj v vprašanji razdelitve colnih dohodkov takoj pokazalo. Tiszino roko bodo težko očutile tudi ogerske narodnosti. Volilni proglas hrvatske narodne stranke je tako pohleven, da ne

kor, a cela občina pobožnih vzdihnola je od prevelike radosti póluglasno: „Vo istinné voskres!“

Načelo se je zrelisče, o katerem sem uže pred slišal mnogo pripovedovati, a misliti si ga tak, kak se je vršilo, je malo več ko težavno. Za to sem bil tudi jaz le malo menj iznenaden, kakor bi bili iznenadeni bralci „Slov. Naroda“, ko bi mi bilo mogoče, poslati vam v naturi na nekaj migov — na dolgo bog obvari — celi Nevski prospekt s kazanskim sabórom in brezštevilnim ljudom pred njim v trenotek „alleluje“, pravim „v naturi“; kajti vsaka podoba, bodi si narisana še tak mojsterskim peresom in genialnim čopom, nij to, kar pravimo natura. Obrazi, predstavljajoči enake velike momente iz življenja narodov, vsi so le slaba senčica, tudi najslavnejši slikar vjame le glavne točke, a vse postranske žive nijanse, soedinjajoče

more uže pohlevnejši biti, ali naši Magjari so našli v njem težnjo, da hoče hrv. narodna stranka deželno avtonomijo na škodo ogerske države razširiti. Slovaki so imeli v zadnjem saboru dva zastopnika, v prihodnjem pa samo enega. Koliko zastopnikov bodo Srbi izgubili, še nij izvestno, brez velike izgube pa gotovo tudi pri njih ne bo. Prihodnji naš sabor bo tako skoz in skoz magjarski, kakor še nij bil nobeden prejšnjih. Ta novi vzlet magjarstva bo posebno zapadnemu Slovanstvu, severnemu in južnemu, jako škodljiv. Letina dobro kaže, žita se bo mnogo namlatilo, denar bo v izobilji prišel v deželo in to našega Magjara še bolj oholega dela. Vsi ini avstro-ogerski narodi, ne izvzemši niti same Nemce, morali bi nasproti Magjarom vsled njihove velike volilne zmage, jako na oprezu biti. Magjarski živelj je na novo vzplamtel. Po celej deželi veje čil, pomlajen duh. Daleč segajoči plani leta 1848 in 1867. so se spet izpod klopih na mize postavili. Magjarske oči vide denes same zelene trate. Magjar je postal spet velik, kakoršen je baje zmirom bil, dok ga zgodovina pozna. Če bo v tej potenciji naprej šlo, stojimo na pragu personalne unije, in ne mara, da si bo Magjarország še kateri kos Cislejtanijske osvojil, tako uže sanjajo naši šovinisti. Magjariziranje nemagjarskih narodov je uže sedaj v svojem superlativu, od se mah se bo pa še boljše nategnilo. Takšno je položje denes pri nas. Bodemo li videli, kaj bodo cislejtanski ustavoverni na to rekli.

Domače stvari.

— (Za porotnike v Ljubljani) v sesiji, ki se prične 9. avgusta so 12. julija izžrebani sledeči gg. kot glavni porotniki: Marinšek Pet., krčmar iz Senožec; Logar Jože, posestnik iz Št. Jurja; Frjančič Jože, posestnik iz Goč; Spoljarič Jakob, hišni posestnik iz Ljubljane; Valjavec Aleš, posestnik iz Bistrice; Majer Karel, posestnik iz Vrhnike; Ličan Aleksander, mlinar iz Bistrice; Golob Anton, posestnik iz Stražišča; Kunstelj France, krčmar iz Radovljice; Vodnik Lovro, kamnosek iz Ljubljane; Werner France, hišni posestnik iz Ljubljane; Gützl L., hišn. posestnik iz Ljubljane; Burger Anton, posestnik iz Postojne; Debevec Andrej, hišni posestnik iz Ljubljane; Lorenci Jože, hišni posestnik iz Ljubljane; grof Bolza Julij pens.

glavne točke v nerazdeljno celoto, katero imenujemo življenje, živa priroda, prikriva modrica zagrinjalom, za katero pogledati umetniškemu oku ne pripušča.

Pred malo minutami je stal mnogotisočni narod tak mirno, pobožno, zamakneno. Nij se čutil na zemlji svoje velike domovine, ampak bil je v mislih pri svojem „Spasitelji“ — na grobu. V zdihih srčne molitve tožil je svoje težave istemu, kateri je bil isti hip še sam pod težkim kámenom smrti, a katerej je dolžen skoro, skoro streti verige zla, obnoviti človeštvu življenja blagost. „Hristós voskres!“ Mnogotisočni narod, od veselja plaka? — glasno moli? — poje svete psalme v milozvonečem slovanskem jeziku svojih pradedov? — Ne, ne: Mnogotisočni narod — se hristosuje, se cjeluje, po slovenski: se ljubi, poljubljuje.

(Konec prihodnjič.)

stotnik iz Ljubljane; Kozler Janez, hišni posestnik iz Ljubljane; Tolazi Tomaž, trgovec iz Čevce; Dekleva Janez, jun. posestnik iz Britofa; Pezdíč Janez, krčmar iz Radovljice; Moro Ljudvik, trgovec iz Ljubljane; Rancingar, hišni posestnik iz Idrije; Žgur Aleksander, trgovec iz Podrage; Zupančič France, hišni posestnik iz Ljubljane; grof Pačé Karol, graščak iz Turn-Gallensteina; Hafner Jak., iz gornje Bitinje, Petrič Jakob, posestnik iz Vrda poleg Vrhnike; Valenčič France, mlinar iz Bistrice; Hočevár Leopold, hišni posestnik iz Ljubljane; Golob France, posestnik iz Zgornjih Bitinj; Kanc Edvard, posestnik iz Rakeka; Novak Janez, hišni posestnik iz Ljubljane; Benedek Janez, klobučar iz Ljubljane; Olivčič France, pos. iz Brd; Sličar Albin, trgovec iz Ljubljane; Burger Ferdinand, posestnik iz Koških poljan. Namestniki pak so: Saje Jože, kramar; Treo Viljem, zidarski mojster; Šunko Janez, krčmar; Klein Anton, tiskar; Pardubski Alojzij, hišni posestnik; Zagorec Alojzij, krčmar; Pilko France, ključavničar; Unterladstätter H., krojač; Čad Jože, pek; — vsi ti zadnji iz Ljubljane.

— (V ljubljanskem mestnem zastopu) je v zadnji seji g. Dežman predlagal, naj se potrdi poročilo in odobrenje denarnega gospodarstva ljubljanskega mestnega zbora gledé mestne kase, depozitov in ubožnega fonda. Narodni zastopnik g. Potočnik je protestiral proti temu in zahteval, da se to odobrenje z dnevnega reda odstavi za tako dolgo, dokler ne bode vsacemu zastopniku mogoče, iz posameznih računov prepričati se o resnici teh računov. — To je bilo po daljši debati sprejeto.

— (Novi slovenski profesorji.) Iz Gradca se nam piše, da so sledeči gosp. Slovenci naredili profesorski izpit za vso gimnazijo: Fr. Hubad, iz filologije, J. Celestina, iz matemat. in fizike, Jože Komljanec, iz matem. in fizike, Janez Terlav in Fr. Cilenšek iz naravoslovja.

— (O bčni zbor tiskarskega društva) ljubljanskega je sredo večer ob 1/2 9. uri v društvenih prostorih v knežjem dvoru.

— (Kegljanje za dobitke) na kegljišči ljubljanske čitalnice v korist domačega orkestra vrlo napreduje. Do denes je razprodanih serij čez 2500. Največje število padlih kegljev je 21.

— (Vojaška godba,) kakor sploh vse po celem cesarstvu, ki niso smele zaradi smrti cesarja Ferdinanda na javnih prostorih, sprehajališčih, pri pogrebihih itd. igrati, bode od 14. t. m. te prepovedi oproščena.

— (Knjiga „Nauk o desetnih (decimalnih) razlomkih“) in njih upotrebljevanji pri računih z metrično mero in vago in 90 natančnih primerjalnic dosedaj v Avstriji v rabi bivših mer in vag in metrične mere in vage, o katerej je naš list poročal, da se tiska v „Narodnej tiskarni“, je izgotovljena. Dobiva se pri bukvarjih in pri pisatelji J. Žnidaršiči na Premu (pošta Prem, via St. Peter) po 60 kr. — Gledé na ličnost in obseg (8 tisk. pol) knjige, mučno sestavljanje pisateljevo in zamudno tiskarsko delo, mora se priznati, da je ta knjiga nizka. Razven temeljitega poduka o računih z metrično mero in vago podaja nam knjiga tako obširne in natančne primerjalnice (Umwandlungstabellen), kakoršne se dosedaj ne

dobé niti v slovenskem, niti v nemškem jeziku, zato to knjigo splošno priporočamo. Živo je potrebna vsacemu trgovcu, krčmarju i. t. d., in je najboljša mej vsemi enacimi.

— (Na levem bregu) Ljubljane, kjer so podrli stari colni magazin, se tlak strašno počasi napravlja. Mestjani, ki imajo pot čez breg, morajo čez barikade in grabne kar telovaditi. Mestni magistrat bi vendar lahko delo malo pospešil.

— (Priznanje za hrabrost) Deželna vlada kranjska je pripoznala 15letnemu ključarskemu učencu Jakob Moleku, ki se uči pri ključarskem mojstru g. Zelenu „za vodó“ na št. peterskem predmestju, postavno talijo, ker je 16. junija t. l. iz srede Ljubljane izvel 17 let starega dečka. Fantič je imel res mnogo korajže, ker je še jako majhen, a utopljenec, Hrvat po imenu, je velike postave in težak.

— (Slovensko pevsko društvo) se je osnovalo v Gorici z imenom „Slavec“, in je dalo svoja pravila vladi potrditi. Ima pevce in podpornike petja za ude.

— (Siten jud.) Od Središča se nam piše: V bližnjem trgu Središče je imel O. prodajo duhana in cigar; zaradi neugodnih okoliščin je bil pa prisiljen trafiko pustiti. Trafiko bi bil imel dobiti v taistem hramu bivajoči gospodar in tržan Josip Dogš. Ta je tudi potrebne korake v tej stvari storil, pa hitrost in nadležnost tukajšnjega žida nij mirovala, dokler si prodaje duhana in cigar ne pridobi. On prosi zaradi tega pri dotičnej gosposki, obljubi jej kakor se sliši 25 gld. od dobička vsako leto plačati. — Če se pomisli, da se pri nas veliko nepostavnega, to je ogerskega duhana spuši in da potem ima Središče, katero šteje 168 hiš, uže dve trafiki, bode li žid duhan z dobičkom prodajal? Židi se bodo žalibog pri nas res prav udomačili, imamo uže v Središču dva, v Šalovcih in sv. Bolfenku po enega. Ormužani so svojega žida, ki se je bil pred nekoliko leti tamkaj v sredini mesta naselil, na cedilu pustili. Še za časa je kopita pobral iz Ormuža. — Sedaj pa uže imajo najljudnejši kraji na slovenskeji meji proti Ogorskemu in Hrvatskemu vsaj po enega žida, celo v takem okraji, kjer bi si človek mislil, tukaj za trgovca nij živeti, pa on se dobro počuti, dobro uživa dobitke. Teh gostov pa mi na Slovenskem nijsmo nič kaj veseli. Vidimo, kako ti ljudje drugod ljudstvo grdo oskubajo.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka

in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicne in stroškov; zdravi vse bolezni v želodu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, žumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolje, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravnih, brez vsake medicne, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih na-

izdajatelj in urednik Josip Jurčić.

gradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v sealni cevi, zaprtju, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričan sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekan gledé Revalescière du Barry vaestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popochno v 6 tednih.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

St. 64.210. Markizo de Brehan, bolehal je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšani in hipohondriji.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tiščanji v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznadejni prsni bolečini in pretesu čutnic.

St. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., i funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v puščah 4 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbrucku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Černovicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijakih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah pakaznicah ali novzetih.

Uradno naznanilo.

13. julija 1875.

Razpisane službe: Pri finančnem ravnateljstvu v Ljubljani, mesto concept. praktikanta do 12. avgusta, — dalje baš pri istem ravnateljstvu služba tehničnega pisarja, za c. kr. mapni arhiv. — Dve učiteljski službi v Hajdovici (Novo mesto) in v St. Vidu pri Zatičini. Prva z letno plačo 450 gld., druga z 400 gld. Prošnje do 16. avgusta.

Rujca.

11. julija:

Pri Stona: Sinreich iz Dunaja. — bar. Wilsdorf iz Zagreba. — Mandry iz Celovca. — Hodnik iz Reke. — Zobel iz Novega mesta. — Gregoruti, Ruška iz Rateč.

Pri Malič: Hirschman iz Dunaja. — Josek iz Grada. — Grund iz Dunaja. — pl. Fichtenau iz Zagreba. — Zelen iz Trsta. — Rauch iz Dunaja. — Piacere iz Trsta. — Haider iz Dunaja.

Dunajska borza 12. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld.	90	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	35	"
1860 drž. posojilo	112	70	"
Akcije narodne banke	939	—	"
Kreditne akcije	220	75	"
London	111	35	"
Napol.	8	86 1/2	"
C. k. cekini	5	24	"
Srebro	100	65	"

Tržne cene

v Ljubljani 10. julija t. l.

Pšenica 4 gld. 60 kr.; — rež 3 gld. — kr.; — ječmen 2 gld. 10 kr.; — oves 2 gld. — kr.; — ajda 2 gld. 50 kr.; — prosó 2 gld. 70 kr.; — koruza 3 gld. — kr.; krompir 1 gold. 50 kr.; — fižol 4 gld. 80 kr.; masla funt — gld. 52 kr.; — mast — gld. 50 kr.; — špeh frišen — gld. 40 kr.; — špeh povojen — gold. 43 kr.; jajce po 2 kr.; — mleka bokal 10 kr.; govednine funt 27 kr.; — teletnine funt 23 kr.; svinjsko meso, funt 27 kr. — sena cent 1 gld. 20 kr.; — slame cent 1 gld. 10 kr.; — drva trda 6 gold. 60 kr.; — mehka 4 gld. 80 kr.

Št. 7861.

Oznanilo.

Na deželnej kmetijskeji šoli v Grottenhofu je s prihodnjim šolskim letom t. j., od 1. novembra 1875 začeti razpisanih več štipendij po 120 gold., in po 100 gold. Le ti, zavod ta obiskujoči učenci, najmanj 16 let stari, telesno zdravi in ki imajo stavljene kozé, dalje neoženjeni in ki so lepega obnašanja, ter izvedeni v ohih predmetih, ki se prednašajo na ljudskih šolah, morajo imeti vse te lastnosti. Dotični prosilci štipendij končno morajo biti še rodom Štajerci, ter se imajo izkazati z njihovim premožnim stanjem.

Prošnji priloženi krstni list, pravno in zdravotno spričevalo, dalje šolska spričevala in potrdilo o stanji premoženja prosilca naj slednji osobno izroči ravnatelju deželne kmetijske šole najdalje do 15. septembra t. l.

Gradec, dne 3. julija 1875.

(240—1) Štajerski deželni odbor.

Piccolijeva lekarna „k angelju“.

Farmacijske specialitete

Gabriel Piccolija,

lekarja v Ljubljani, na dunajskeji cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni

prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból in ustne bolezni, zoper gnijlobo in mahanje zob, zoper difteritis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu bode gotovo prednost, vzlic vsem enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabodiseče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdljcev pulver. Nareja se z čisto kemičnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v pomoč bolehnemu človestvu, pri vseh notranjih in vnanjih prisadih, zoper večino boleznij, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Elikzir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in olivi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Crème. je posebno izborno sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Specijalno, da se ohrani koža krasna, njezna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umivalnimi vodami, lepoticjem in lepoticnim sredstvom, katera so čisto škodljiva. 1 steklenica 1 gold.

Rajževi pulver. Izključljivo iz vegetabilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih izlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico. Učinek tega léka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lék uže dokazal sam na sebi, se bode radostno prepričal, da je najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajoče se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto proti poštnemu povzetju. (132—56)

Lastnina in usk „Narodne uskarne“.